

ИКОНОМИСТ

Кой
си отива
първи

7-13 ФЕВРУАРИ 2020 | ЦЕНА 2,99 ЛВ. | БРОЙ 05 (205)

ПЛАМЕН РУСЕВ

Webit

В София ще се раждат балканските еднорози

S MEDIA

Ловът на олигарси
започна

Кроежи за шапка
над Гешев

Болници
от бъдещето

Пламен Русев, Webit:

В София ще се разждат балканските еднорози

Интервю на Красимира Георгиева, снимки Тони Тончев

Сериен предприемач, инвеститор и филантроп – това пише на официалната страница на д-р Пламен Русев, www.russev.com. В последните години името му се свързва с едно от най-големите и влиятелни събития за технологии и иновации в света – Webit, което отдавна излезе извън рамките на страната. Посланик на добра воля на България по дигиталните въпроси, член на Блокчейн Форум и Обсерватория на Европейската комисия, носител на световни награди за иновации и влияние върху екосистемата и иновациите в света.

– Webit е може би най-популярният български бизнес бранд в чужбина – как успя да стане толкова разпознаваем на фона на хилядите технологични събития в света?

– Всъщност това, което създадохме преди 12 години, не беше събитие. Webit беше мечта, инициатива да променим България. Да привлечем възможности за страната и да спрем изтичането на мозъци. Целта беше младите българи да бъдат успешни и да имат възможности за развитие, без да се налага да напускат семействата и приятелите си, страната ни. Да направим така, че светът да идва при нас, а не българите да ходят по други държави.

2019-а беше знакова за Webit и световната ни общност. След като през последните две години всички хотели в София и околностите бяха разпродадени

на хиляди посетители от 120 държави месеци преди фестивала, ние осъзнахме, че за да растем, е нужно да намерим ново място. Обявихме търг и това, което се случи, се превърна в прецедент – явиха се 27 града, сред които Лондон, Париж, Тел Авив, Брюксел, Виена, Амстердам, Будапеща... Дори за Олимпийските игри най-голямата бройка кандидатури е била 12 града. Избрахме Валенсия.

Представете си как най-големите европейски градове се състезават, за да бъдат домакин на нещо, което създадохме преди 12 години в София. Това не се случва случайно, а с подкрепата на десетки, стотици хора и най-вече с ужасно много работа в Истанбул, Дубай, Сингапур, Делхи, където досега сме провеждали фестивала. В София също без логистичната подкрепа на общината и кмета Фандъкова нямаше как да се координира нещо толкова голямо.

За нас Webit е даване обратно към общността, към държавата, която ни е създала, към хората, които са ни помогнали да бъдем това, което сме – даваме контакти, даваме на компаниите инвеститори, даваме възможност за България да се говори и да се пише позитивно в цял свят.

– Говорите за модерно социално предприемачество...

– Сега така му се казва. Мои лични вдъхновители са братята Евлоги и Христо Георгиеви, които за времето си са дали повече пари, за да развият България, отколкото Нобел за Нобеловите награди. Те са били изключителни космополити и едновременно с това никога не са забравили откъде са произлезли. Без тях нямаше да го има Софийския университет и много други безценни за бъдещето на България инициативи. За мен те са пример как можем да развиваме общността си.

– А какви са реалните измерители на Webit, на това, с което помага за развитието на технологичната общност?

– Ще говоря в цифри – 67 или 68% от всички стартиращи компании от цял свят, които ние избрахме и поканихме на Webit, получиха финансиране в рамките на 8 месеца след фестивала. Стартът, който спечели първо място, затвори рунд от 13 милиона за по-малко от два месеца след фестивала.

– Чисто финансово влиянието на Webit върху икономиката на страната

Следваме Пламен Русев, защото:

- *Превърна Webit в най-успешната реклама на България като технологична дестинация*
- *Социален предприемач с размах*

домакин се оценява на 60 млн. евро годишно, затова не е чудна конкуренцията за това домакинство. Но ще продължите ли и как с инициативата си в България?

- Да, така е - ние носим реални милиони (скоро ще бъдат стотици) на икономиката на домакините на нашите събития. Но влиянието на Webit не се измерва само в пари. През последните години световните медии започнаха да наричат София Дигитална Столица и Webit стана причина страната ни да се появява в много позитивна светлина в международни медии. Webit е българин! Преди година заявих пред световния елит, който събираме на ежегодния Webit прием и форум в Давос, че България има потенциала да се превърне в регионална технологична суперсила. За това е нужно лидерство, но със сърце. Нужно е да помагаме на нашите съседи от Балканите да станат също по-добри. Ето защо през октомври т. г. София ще бъде домакин на новия член в световното Webit семейство - форума Webit Балкани. Целта ни е, разбира се, да продължим традицията на най-големия форум в България и ЦИЕ, но и да обединяваме, да създадем достатъчно причини предприемачите от държавите около България да видят страната ни като трамплин за техния успех, да видят, че сме готови да споделим своите успехи и световни контакти и да им помогнем да създават дългосрочни партньорства. Да наложим София като място, където съседите ни да срещат успеха си. Светът пак ще бъде в София, нашата общност пак ще е тук. В София ще се раждат балканските еднорози.

Мисля, че така България ще се превърне в онова, което заслужава - развита технологична суперсила. Бизнесът се развива, защото има подготвени хора, защото има добри мениджъри, които се справят с предизвикателствата, и защото все още има образовани и работливи хора в България. А започнаха и да се завръщат такива. Всички сме при еднакви данъчни условия, но видимо технологичният сектор се развива в пъти по-бързо от останалите. Това е много важно и държавата би могла да играе много по-важна роля.

– Каква?

– Webit е символ за това как се прави – почти всички европейски държави се състезаваха коя да инвестира повече в Webit, за да ни привлече при себе си и да помогнем за развитието им като иновационна и технологична дестинация. Принциплът е много прост – когато нещо работи – ти инвестираш и го развиваш, за да го правиш още по-успешно. Илон Мъск без поръчките от НАСА щеше да изстрелва нещо друго в Космоса – милиарди отиваха и още отиват към него от парите на данъкоплатците в САЩ. Факт е, че той е страхотен, стимул е за много хора по света, но някой трябва да го подпомогне финансово. Как щяха да са създадени „Сиско“, „Интел“, HP, „Фейсбук“... ако не бяха огромните поръчки на държавата към тези корпорации? И най-голямата компания е по-малка и от най-малката държава.

– **Говорите за развитието на технологичния сектор, но този бум се вижда основно в София, Пловдив, Варна, няколко големи града. София не е България, как този подем да се разпростре и в по-малките селища, там хората също да виждат перспективата?**

– Мой добър приятел, основател на Reddit, преди година-две каза, че само хора, които са загубили своя разум, биха започнали днес бизнес в Сан Франциско, в Силициевата долина. Преди дни Марк Зукърбърг каза същото – че ако той трябва да стартира компания днес, няма да го направи в Силициевата долина и в Сан Франциско. Казвам това, защото в един момент един град прегрява. В София имаме още много да загряваме заедно, но ще дойде и този момент, когато компаниите ще търсят да диверсифицират, да не слагат всички яйца в една кошница. Вече го правят – някои от големите български компании като „Булпрос“, „Скейл Фокус“

Семейството и щастието

„Пътувам 200 дни в годината – не може да създаваш глобален бранд, глобални бордове и да стоиш на едно място, казва Пламен и добавя: – И Аниела е на път.“ Питам ги – как запазвате тогава връзката в семейството, връзката с децата? В отговор Аниела цитира своята баба: „Много е важно с човека до теб не да се гледате в очите, а да гледате в една посока“. „Питат ме – щастлив ли си?, казва малко по-късно Пламен. – Да, щастлив съм, защото имам моята любов, имам моето семейство, имам моите приятели и имам тази огромна общност в цял свят.“

и др. вече откриват свои офиси в други градове и в държави от Балканите.

Връщам се към нашата визия – не можеш да правиш световна промяна, ако се фокусираш върху малък проблем (или пазар). Бизнесът трябва да гледа към Европа, към планетата – хора като Мъск гледат към Космоса.

Повечето от бизнесите, които съм развивал от 1993 г. до сега, са гледали към света. Днес съм горд, че сме сред малкото световни инициативи, подкрепени от правителства, глобални лидери и хора, които създават бъдещето. В борда на Webit, който е от над 150 човека, ще видите имената на топпредставители от Държавния департамент на САЩ, ООН, Пентагона, президенти и министри на държави, Европейската комисия, българския комисар г-жа Мария Габриел, знакови световни инвеститори като знаменития Тим Дрейпър, глобални бизнес лидери, изпълнителни директори, президенти и най-високо ниво мениджъри от компании като „Мастъркард“, SAP, „Ламборджини“, „Дубай Холдинг“, „Еърбъс“, телекоми и десетки други. Webit се превърна в една от най-големите и влиятелни световни общности от хора, които създават желаното бъдеще. Ние никога не сме измервали успеха си в пари, а във влиянието, което имаме,

и доверието, което ни гласуват тези хора.

Всички те работят про боно в нашите бордове, не получават и една стотинка, защото вярват в мисията ни. И не само че не получават пари, а инвестират с времето си, с уменията си.

– **С кое успявате да привлечате такива хора?**

Ценностите

„Много хора виждат в успелия човек богат човек, казва Пламен. – А аз виждам човек, който живее отговорно живота си и добавя стойност към живота на хората. Понякога те съвпадат – успял човек за мен е Бил Гейтс с това, което прави за изкореняването на болести, за инвестициите му в технологични иновации, ако щете, тоалетната без вода, която ще промени Африка.

А на по-битово ниво – може с една кола, може с един апартамент – какво ти трябва повече? Учудват се, че пътувам с метро, но така имам много по-малко негативно въздействие върху природата, отколкото ако се кача в колата си.“

– С магия (*сmee се*). Магията на това да правиш нещо за хората, да даваш, а не да вземаш.

– Но може би да даваш по начин, който води до реален ефект?

– Доверието на такъв тип глобални лидери, на политици от такъв калибър е най-важният ни актив и основен инструмент за постигане на мисията ни – по-добро, желано бъдеще. Колкото повече хора в България започнат да дават обратно – към обществото, към иновационната екосистема, към други хора, – толкова по-добре. Някой сигурно ще си каже – говориш за даване, ама си правиш бизнеса. Аз не говоря за благотворителност – благотворителността е лично решение и се надявам много хора да го правят с цел да са полезни на други хора, изпаднали в беда. Но стига сме гледали на нас като на хора в беда! Хайде да гледаме на българите като на хора с огромен потенциал, който искаме да финансираме и да развиваме.

– С даване и с много, много работа – в разговора се включва *сърпугата на Пламен Русев, Аниела*, която първа се присъединява към глобалната платформа Webit и в началото я финансират изцяло от семейния бюджет. – Когато се запознах с Пламен, той ми каза, че предвижда около 43-тата си година да е щастлив пенсионер, с малък ресторант с 4 маси, където ще готви за приятелите си. Сега, колкото повече Webit се развива в световен мащаб, колкото повече с екипа ни следваме тази мисия, всички осъзнаваме, че и Пламен, и ние няма да спрем, защото в това, което правим, има мисия, има сърце.

Пламен: – Аниела беше първата, която повярва в идеята за Webit. И май че беше

единствената, която не я нарече пълна лудост. Когато правиш нещо подобно, е логично да търсиш подкрепа, не можеш да променяш света сам. Имаш нужда от екип, от хора, които вярват. И най-хубавото е, че лудостта е заразна – колкото си по-луд, толкова по-бързо се разнася заразата. Всъщност ние заразахме немалко хора.

– (Към Аниела.) Спомняте ли си защо точно му повярвахте?

Аниела: – Може би съм имала най-близък контакт с лудия и най-бързо съм била заразена (*смеят се*).

Пламен: – Да, така работи заразата. Но и още нещо – магията на успешния икономически модел, социалното предприемачество за мен е следното – подаваш ръка на хората, задоволяваш техни базови потребности, повдигаш ги на следващото стъпало и те после стават твоята стъпка за още по-нагоре. Така вървиш нагоре и дърпаш всички, на които вярваш и харесваш. И така се появяват хора, които растат и дърпат и теб, и други хора. Това е моята визия за България.

Магията на Webit и общността ни е в това, че може да ти подаде ръка там, където си в момента и откъдето не виждаш кой знае какво невероятно бъдеще, и да те изтегли и даже изстреля нагоре. Да, няма нищо, което се дава даром – само в приказките се случва. Но ако ти си позитивен човек и в теб има искра, която друг член на Webit общността ни види – със сигурност имаш шанс да ти бъде помогнато да се реализираш. В общността на Webit са над 800 000 души по цял свят.

– Тази зараза на даването, както я нарекохте, достатъчно бързо ли се разпространява в България?

Аниела: – Бързо, бързо, колко да е бързо – това са 12 години (*от първия Webit, бел. ред.*). Истината е, че Пламен е двигателят, човекът с визия, аз и екипът ни работим за осъществяването на неговите идеи и мечти в доста по-оперативен план.

– Аниела, преди малко казахте, че това е моментът и за историята за раждането на WebitX. Каква е тя?

Аниела: – Разхождахме се един уикенд с наши приятели и един от тях сподели колко е разочарован от идола на дъщеря си, българска левица, която не бяхме чували до момента. Влязохме в социалните мрежи да проверим творчеството ѝ и се ужасихме – момиче на 14 г., с държание и поведение на евтина порноактриса. Пламен веднага реагира – не, децата в България трябва да имат други критерии.

Пламен: – Не можем да се опитваме да помагаме на държавата да върви напред, когато младите хора имат такъв тип идоли. Трябва да вдъхновим бъдещето на нацията си. И решихме да им го покажем. Помня, че се обадох на министъра на образованието г-н Красимир Вълчев, помолих го за среща и той веднага откликна. Казах му – ние сме готови да предоставим безплатно всичко, което сме създали в Webit и което сме постигнали – да доведем бъдещето в София. С това бъдеще пристигат хуманоидни роботи, летящи коли, космически проекти – ние инвестираме във всичко това. Предложих да предоставим безплатно зали и достъп до всички тези иновации, а министерството да помогне да изберем цвета на нацията, децата отличници и да ги доведе до София, за да ги вдъхновим за тяхното бъдеще. Защото умните, надарените деца днес не са cool, не са готините. Такива са тези, които копират поведения (*особено в по-малките населени места, добавя Аниела*) я на някоя гангстерска банда, я на филми, сипещи ценности, които по никакъв начин не ти дават предимство в този живот, а могат само да ти помогнат да го закъсаш. Затова – хайде да направим отново отличниците готини! И да покажат на тези, които ходят и се снимат по концерти с чалга певици и певци, че

Децата и образованието

имат по-готини снимки – с летящи коли, с хуманоидни роботи, с лидери, които водят напред човечеството.

– И какво направихте?

Аниела: – WebitX. За мен беше изключителна изненада как една тежка администрация като министерство, с регионални структури отдолу и с още повече директори и училища, сработи за толкова кратко време. Защото тази идея на Пламен се роди месец и десетина дни преди самия Webit преди 2 години. Дойдоха над 3000 деца от цяла България.

Пламен: – Нямаме представа какво се случи в социалните медии – напълниха се с постове на тези отличници, най-умните деца на България, които се трудят и с труда си доказват, че могат. Представете си едно дете от малко селце – бащата и майката работят от сутрин до вечер, после гледат някакви сериали, – то няма светлина в тунела! И изведнъж ние го вземаме и му показваме накъде върви човечеството. Светът е нещо съвсем различно от турските или бразилските сериали – светът е мечти, светът е крила, но светът е и здрава работа. Само трябва някой да подбутне това дете. Затова много харесвам учителя по физика Теодор, който казва: Главите на децата не са кофи. Те са факли, които трябва да се запалят. Ние това правим – палим им главите със страшна сила. Вече над 7000 умни глави за последните 2 години, които не само учат, но виждат своето бъдеще и искат да го постигнат.

– Сега сме в 2020 г., как си представяте технологично 2030 г.?

Пламен: – Предстоят огромни промени. Хората все още сравнително малко разбират колко много се е променил животът им сега и колко много зависят от технологиите.

Най-големите предизвикателства бих събрал в две. Едното е модификацията на гените – чрез тази технология ние можем да променим начина, по който съществува човешкият вид, и по-скоро да създадем нов. Другото е изкуственият интелект. Тези две предизвикателства, гарнирани със заплахата от загуба на лични данни –

От есента на 2019 г. Пламен и Аниела правят експеримент и изкарват двете си момчета от класическата образователна система – от ученици в частно училище ги правят частни ученици, които се подготвят в школа, избрана от родителите им. Освен че така има повече възможности цялото семейство да пътува заедно, според Пламен до този момент експериментът дава добри резултати и креативността на децата им се е увеличила в пъти. За него основният проблем на образователната система – не само българската, е, че убива креативността. Сегашната система създава работници във фабрики, но в бъдещето тези работници ще са роботи. „Не казвам, че този експеримент ще е успешен или неуспешен – ще разберем“, казва Пламен. Аниела добавя: „За едната система знаем, че не работи достатъчно за уменията, които ще са нужни в бъдеще, така че сме длъжни да опитаме с другата“.

не говоря за кражба, а да нямаме повече своите лични пространства, – ще направят човечеството може би много по-различно. И тази тенденция ще започне през следващите десет години. Вече е факт методът за геномно редактиране CRISPR, но това е само инструмент, само началото.

– Това, за което говорите, звучи и като предизвикателство, но и като заплаха...

– Вярвам в едно прекрасно бъдеще, вярвам, че по този начин ще бъдат изкоренени болести.

Ние сме много по-близо до божествената сила, отколкото са боговете в древногръцката митология. Зевс изглежда като някакво малко богче в сравнение с пилота на един самолет с атомна бомба на борда си. Тези божествени сили (и новите ни свръхсили, които скоро ще освоим с новите технологии) са огромна

отговорност. Всъщност това прави Webit общността, създавайки желаното бъдеще. Темата на фестивала във Валенсия тази година е Preview the future (Предварителен преглед на бъдещето). Това е моментът, в който може да поправите грешките в един документ, преди да го отпечатате. Но за разлика от листа хартия, който можеш да хвърлиш и да замениш със следващия, човешкото бъдеще е един само лист хартия. И ако сбъркаме по пътя, може да се случи нещо много драматично. Webit общността, всички тези глобални лидери, които стоят зад нас с имената си и с историята на своя успех, идват заедно да прегледаме този документ, който ще отпечатваме. Заедно да създадем това бъдеще.

И ето ви още веднъж отговора защо Webit стана това, което е – защото нищо не правим сами. Правим го с хората, които имат възможностите, потенциала и желанието да направят следващата стъпка. Затова Webit дава много възможности и хората с мечти и с потенциал си ги вземат. [И](#)

Снимките са със съдействието на хотел „Хилтън София“